ECLI:LV:RIRT:2023:0620.15220025923.1.S

Lieta Nr.15220025923

Arhīva Nr.K33-0310-23/28

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā 2023.gada 20.jūnijā

Rīgas rajona tiesa, tiesnese B.Jakobsone,

piedaloties

prokurorei J.Aleksejevai un aizstāvei E.Spalvēnai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un Krimināllikuma 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

Tiesa konstatēja, ka /pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas), atrodoties narkotisko vielu ietekmē, kā arī izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Rīgas rajona tiesas 2022. gada 21. jūnija spriedumu, kas stājās spēkā 2022. gada 9.jūlijā, /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un, piemērojot Krimināllikuma 50.panta otro un piekto daļu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 5 mēnešiem, sabiedrisko darbu uz 280 stundām un papildsodu – tiesību ierobežošanu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 6 mēnešiem.

/datums/ap plkst. 12.02 /pers. A/, zinot, ka papildsods pēc minētā tiesas sprieduma nav izciests, būdams persona, kurai transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas, atrodoties narkotisko vielu ietekmē, vadīja transportlīdzekli */TL marka/* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ /Vieta A/ pa /iela A/ no /iela B/ ielas puses tirdzniecības centra "/Nosaukums/" virzienā. Tirdzniecības centra "/Nosaukums/" teritorijā, /adrese A/, /pers. A/ vadīto transportlīdzekli apturēja policijas darbinieki.

Medicīniskās pārbaudes rezultātā /pers. A/ urīnā atrasta tetrahidrokanabinola skābe un asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi, tādējādi ir konstatēta narkotisko vielu ietekme.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas sēdē /pers. A/ (turpmāk arī – apsūdzētais) savu vainu inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā atzina pilnībā, izdarīto nožēloja un piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā.

Tā kā tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētajam celtās apsūdzības pamatotību un viņa vainu, kā arī, ņemot vērā /pers. A/ vainas atzīšanu un piekrišanu pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, kam neiebilda prokurore un aizstāve, krimināllieta tika izskatīta bez pierādījumu pārbaudes tiesas izmeklēšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem.

Pēc lietas materiālu pārbaudes tiesa secina, ka ar lietā savāktajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētais ir izdarījis viņam inkriminētos noziedzīgos nodarījumus tādā veidā un apstākļos, kā norādīts viņam celtajā apsūdzībā, un apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas un Krimināllikuma 312.panta otrās daļas, tādējādi šajā lietā ir pamats taisīt notiesājošu spriedumu un piespriest apsūdzētajam sodu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Kā noteikts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot soda veidu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu ņem vērā /pers. A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību.

Par /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš oficiālu algotu darbu pēdējā laikā nav strādājis, finansiāli viņu atbalsta māte un vecvecāki, pašam nav apgādājamo personu, nepilngadīgu bērnu nav, nav precējies, dzīvo deklarētajā dzīvesvietā /adrese B/, konkrētas sūdzības par savu veselības stāvokli neizteica, nav ziņu par darbnespēju vai invaliditāti, atkarību no apreibinošām vielām noliedz, pie narkologa neārstējas.

No IeM Informācijas centra Sodu reģistra datiem redzams, ka /pers. A/ iepriekš tiesāts 7 reizes, t.sk., vairakkārt pēc Krimināllikuma 253.panta un arī pēc Krimināllikuma 262.panta, uz noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdi sodāmība nebija un arī šobrīd nav dzēsta.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Krimināllikuma 7.panta trešajai daļai /pers. A/ izdarītie nodarījumi klasificējami kā divi tīši mazāk smagi noziegumi, no kuriem viens apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā, bet otrs ir vērsts pret jurisdikcijas interesēm tiesas spriedumu izpildē.

Tiesa uzskata, ka pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas kvalificētais noziegums ir ar augstu sabiedriskās bīstamības pakāpi, jo izdarīts apdzīvotā vietā – /Vieta A/, /Vieta B/ – ar pietiekami aktīvu citu transportlīdzekļu un gājēju kustību, tādējādi apdraudot citu satiksmes dalībnieku, kā arī /Vieta B/ apkaimes iedzīvotāju, dzīvības un veselības. Vērā ņemams arī tas, noziegumi izdarīti ap plkst. 12.02, t.i., dienas laikā, kad gājēju un transportlīdzekļu kustība ir aktīva, tādēļ katram satiksmes dalībniekam jābūt īpaši uzmanīgam. Tāpat tas, ka /pers. A/ vadījis paaugstinātas bīstamības objektu – transportlīdzekli – ne vien bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, bet atrazdamies narkotiskās vielas ietekmē, rada ļoti augstu risku citiem satiksmes dalībniekiem un liecina par /pers. A/ rīcības paaugstināto kaitīguma pakāpi.

Tiesa pozitīvi vērtē to, ka /pers. A/ izdarītajos noziegumos savu vainu atzina un nožēloja izdarīto, un ņem vērā arī to, ka viņš, piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, sadarbojās ar tiesu. Tomēr iepriekš noskaidrotie apstākļi, tiesas ieskatā, negatīvi raksturo /pers. A/ kā sabiedrības locekli un norāda, ka viņam joprojām ir zems tiesiskās apziņas līmenis un izteikti vienaldzīga citu satiksmes dalībnieku drošība un viņu tiesības, ka viņa rīcībai nav gadījuma raksturs, ka viņam ir izteikti nihilistiska attieksme pret likumu, noteikumu un pienākumu ievērošanu, ko nav mainījuši arī viņam agrāk piespriestie sodi gan par analoģisku nodarījumu, gan arī par noziedzīgiem nodarījumiem saistībā ar aizliegtu apreibinošu lielu aprites noteikumu pārkāpumiem.

Tādēļ, izvērtējot visus Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, tiesa piekrīt prokurores viedoklim par /pers. A/ piemērojamā soda veidu un uzskata, ka konkrētajā gadījumā viņš par katru izdarīto noziegumu ir jāsoda ar brīvības atņemšanu, jo tas, ka viņš nav labojies un noziegumus ir izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, norāda uz to, ka viņš neizprot savas rīcības būtību un sekas, nav mainījis savu attieksmi pret likumu ievērošanu, un tādēļ alternatīvi sodi konkrētajā gadījumā neatbilst viņa tiesiskās apziņas līmenim un nebūs pietiekami efektīvi. Tiesa uzskata, ka brīvības atņemšana apsūdzētajam konkrētajā gadījumā atzīstama par pieļaujamu, taisnīgu, ar izdarīto un tā sekām samērīgu, kā arī apsūdzētā personībai atbilstošu sodu, un tieši šāds soda veids, tiesas ieskatā, visefektīvāk veicinās soda mērķu sasniegšanu, t.sk., vismaz uz soda izciešanas laiku atturēs /pers. A/ no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Turklāt, /pers. A/ jāpiemēro arī Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā noteiktais obligātais papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana.

Nosakot /pers. A/ soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu ņem vērā to, ka attiecībā uz katru noziegumu par atbildību mīkstinošu apstākli, pamatojoties uz Krimināllikuma 47.panta otro daļu, ir iespējams atzīt vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu /pers. A/ darbībās ir konstatējams noziedzīgā nodarījuma recidīvs, jo abus noziegumus viņš ir izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, savukārt, par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli attiecībā uz Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzēto noziegumu, pamatojoties uz Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu, papildus atzīstams arī tas, ka noziegums izdarīts, atrodoties narkotiskās vielas ietekmē.

Ņemot vērā to, ka /pers. A/ darbībās attiecībā uz katru noziedzīgo nodarījumu ir konstatējams gan viens atbildību mīkstinošs apstāklis, gan arī vairāki atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa, piekrītot prokurores viedoklim, arī uzskata, ka soda preventīvo un represīvo mērķu sasniegšanai atbilstošs sods ir brīvības atņemšana uz 5 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 gadiem, pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, un brīvības atņemšana uz 5 mēnešiem pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas.

Sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības apsūdzētajam nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot par abiem noziegumiem piespriesto brīvības atņemšanas sodu, un nosakot to 8 mēnešu apmērā, kā arī atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Turklāt konstatējama arī nepieciešamība šajā spriedumā /pers. A/ noteikt galīgo sodu pēc spriedumu kopības, jo ir noskaidrots, ka apsūdzētais noziedzīgos nodarījumus izdarījis pēc tam, kad 2022.gada 9.jūlijā bija stājies spēkā Rīgas rajona tiesas 2022. gada 21.jūnija spriedums, un viņš joprojām nav pilnībā izcietis piespiestos sodus, t.i., sabiedrisko darbu 168 stundu un 55 minūšu apmērā un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz 2 gadiem 24 dienām.

Ņemot vērā /pers. A/ personības negatīvo raksturojumu, kā arī lielo iepriekšējo sodāmību skaitu, t.sk., par analoģisku likumpārkāpumu, tiesa uzskata, ka galīgais sods viņam konkrētajā gadījumā nosakāms, pamatojoties uz Krimināllikuma 51.pantu, noteiktajam sodam pilnīgi pievienojot iepriekšminētos pēc Rīgas rajona tiesas 2022.gada 21.jūnija sprieduma neizciestos sodus.

Pēc sprieduma spēkā stāšanās /pers. A/ piemērotie drošības līdzekļi – uzturēšanās noteiktā vietā, aizliegums izbraukt no valsts – atceļami.

Ņemot vērā to, ka transportlīdzeklis */TL marka/* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar kuru izdarīti noziedzīgie nodarījumi, nepieder /pers. A/, pamatojoties uz Krimināllikuma 70.^{14}panta 1.^{1} daļu, konfiscējamās mantas vērtības kompensācija, t.i., minētā transportlīdzekļa pilnā vērtība – 550 *euro* – , piedzenama no /pers. A/ valsts labā, ja viņš to nesamaksās labprātīgi trīsdesmit dienu termiņā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tāpat no /pers. A/ saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu piedzenami arī procesuālie izdevumi 40 *euro* apmērā, ko veido samaksa par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu viņam šajā procesā, kā arī procesuālie izdevumi 253,65 *euro* apmērā par narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes konstatēšanai veiktajām pārbaudēm, ja tie netiks samaksāti labprātīgi trīsdesmit dienu termiņā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa nekonstatē pamatu /pers. A/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas, jo tiesai nav iesniegti pierādījumi, t.sk., ziņas par ienākumu apmēru, maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusa piešķiršanu, kas ļautu viņa materiālo stāvokli atzīt par tādu, kas liedz pašam samaksāt procesuālos izdevumus.

Elektroniskais dokuments, t.i., viens DVD ar video ierakstiem, jāturpina uzglabāt lietas materiālos.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu daļēji saskaitīt piespriestos sodus un sodīt /pers. A/ ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteiktajam sodam pilnīgi pieskaitīt sodus, kas nav izciesti pēc Rīgas rajona tiesas 2022. gada 21. jūnija sprieduma, un galīgo sodu /pers. A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem, sabiedrisko darbu uz 168 (viens simts sešdesmit astoņām) stundām 55 (piecdesmit piecām) minūtēm, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 7 (septiņiem) gadiem 24 (divdesmit četrām) dienām.

Pēc sprieduma spēkā stāšanās atcelt piemērotos drošības līdzekļus – uzturēšanās noteiktā vietā, aizliegums izbraukt no valsts.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 70.^{14}panta 1.^{1} daļu, piedzīt no /pers. A/ valsts labā transportlīdzekļa */TL marka/* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ pilnu vērtību 550 *euro* (pieci simti piecdesmit) un noteikt trīsdesmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas labprātīgai šī maksājuma nomaksai kontā Nr.LV21TREL10600001219000 (saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, TRELLV22, iemaksas mērķis: konfiscējamās mantas vērtības kompensācija krimināllietā Nr.15220025923), pēc kā maksājuma veikšanas faktu apliecinošs dokuments nekavējoties iesniedzams Rīgas rajona tiesā.

Piedzīt no /pers. A/ procesuālos izdevumus 253,65 *euro* (divi simti piecdesmit trīs, komats, 65) apmērā par narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes konstatēšanai veiktajām pārbaudēm un noteikt trīsdesmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas procesuālo izdevumu labprātīgai nomaksai kontā Nr.LV96TREL2140091033000 (saņēmējs: Valsts policija, reģistrācijas Nr.90000099040, TRELLV22, iemaksas mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr. 15220025923), pēc kā maksājuma veikšanas faktu apliecinošs dokuments nekavējoties iesniedzams Rīgas rajona tiesā.

Piedzīt no /pers. A/ procesuālos izdevumus 40 *euro* (četrdesmit) apmērā par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu šajā procesā un noteikt trīsdesmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas procesuālo izdevumu labprātīgai nomaksai kontā Nr.LV68TREL1060001239300 (saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, TRELLV22, iemaksas mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr. 15220025923), pēc kā maksājuma veikšanas faktu apliecinošs dokuments nekavējoties iesniedzams Rīgas rajona tiesā.

Ja noteiktajā termiņā procesuālie izdevumi un konfiscējamās mantas vērtības kompensācija netiks samaksāta labprātīgi, spriedums šajā daļā tiks nodots piespiedu izpildei.

Elektronisko dokumentu, t.i., vienu DVD ar video ierakstiem, turpināt uzglabāt lietas materiālos.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 530.panta trešo daļu prokurors, apsūdzētais, aizstāvis desmit dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var iesniegt tiesai rakstisku lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem desmit dienu laikā no pilnā sprieduma pieejamības dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Saīsinātais spriedums pasludināts 2023.gada 20.jūnijā.

Pilnais spriedums pieejams 2023.gada 15.augustā.

Tiesnese B.Jakobsone

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU